

Verordening Rekenkamer Lansingerland 2023

De raad van de gemeente Lansingerland;

Gelezen het voorstel;

Gelet op hoofdstuk IVa van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

Vast te stellen de 'Verordening Rekenkamer Lansingerland 2023'.

Paragraaf 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. Rekenkamer Lansingerland: de organisatie ex artikel 81a tot en met 81k van de Gemeentewet;
2. orgaan: ieder bevoegd bestuursorgaan van de gemeente Lansingerland;
3. organisatie: de ambtelijke organisatie van de gemeente Lansingerland;
4. directeur: de directeur van de Rekenkamer Lansingerland;
5. commissie: de raadscommissie Algemeen Bestuur;
6. griffie: de griffie van de gemeente Lansingerland.

Artikel 2 Rekenkamer Lansingerland

1. Er is een Rekenkamer Lansingerland.
2. De Rekenkamer Lansingerland heeft één lid, die wordt aangeduid met de titel 'directeur van de Rekenkamer Lansingerland'.
3. De directeur is niet ondergeschikt aan enig orgaan.
4. De directeur is geen ambtenaar in de zin van het Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling van de gemeente Lansingerland.

Artikel 3 Commissie

1. Er is een commissie voor de Rekenkamer, welke gevormd wordt door de raadscommissie Algemeen Bestuur.
2. De commissie onderhoudt de contacten tussen de raad en de Rekenkamer.

Artikel 4 Benoeming directeur

Als directeur van de Rekenkamer wordt benoemd de directeur van de Rekenkamer Rotterdam.

Artikel 5 Nevenfuncties

1. De directeur is niet tevens bestuurder of persoon in dienst van een publiekrechtelijk samenwerkingsverband waarin de gemeente Lansingerland deelneemt.
2. De directeur vervult geen nevenfuncties waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van zijn directeurschap.
3. De directeur maakt openbaar welke nevenfuncties hij vervult.
4. Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging van een opgave van de in het derde lid bedoelde functies in het gemeentehuis.

Paragraaf 2. BUDGET

Artikel 6 Budget van de Rekenkamer Lansingerland

1. De Rekenkamer is bevoegd binnen een aan haar bij de begroting beschikbaar gesteld budget uitgaven te doen en ontvangsten te innen ten behoeve van de uitvoering van haar taken.
2. De Rekenkamer doet jaarlijks voor 1 april een voorstel aan de raad voor de nodige middelen voor een goede uitoefening van de taken.
3. De Rekenkamer wordt jaarlijks door de raad een budget beschikbaar gesteld ten behoeve van de uitvoering van haar taken.
4. De directeur stelt nadere regels vast met betrekking tot de verantwoording van de uitgaven uit het budget. De nadere regels worden ter kennis gebracht van de raad.

5. De Rekenkamer verantwoordt de baten en lasten van het vorige begrotingsjaar die zij voor haar taken heeft gedaan in het jaarverslag aan de raad, als bedoeld in artikel 185, derde lid van de Gemeentewet.
6. De Rekenkamer is gemachtigd om een deel van het budget tot een maximum van 40% te reserveren als onderzoeksreserve.

Paragraaf 3. ONDERZOEKSPAN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 7 Onderzoeksplan

1. Jaarlijks legt de Rekenkamer Lansingerland een onderzoeksplan ter kennisname aan de raad voor.
2. In het onderzoeksplan wordt naar onderwerp aangegeven:
 - a. de afbakening van het onderzoeksterrein;
 - b. de formulering van de onderzoeksvraag;
 - c. de eventuele randvoorwaarden;
 - d. de planning.

Artikel 8 Overige bevoegdheden

1. De Rekenkamer Lansingerland kan, voor zover dat naar haar oordeel ten behoeve van het onderzoek is vereist, zonder toestemming alle plaatsen betreden van het betrokken orgaan of organisatie.
2. Organen, diensten en instellingen als bedoeld in artikel 184 Gemeentewet dienen op verzoek van de Rekenkamer Lansingerland binnen een maand te reageren, tenzij de Rekenkamer Lansingerland anders bepaalt.

Artikel 9 Rapportage

1. De directeur Rekenkamer stelt het betrokken orgaan, schriftelijk op de hoogte van haar voorlopige onderzoeksresultaten. Indien de resultaten daartoe aanleiding geven kan de directeur van de Rekenkamer ter zake conceptaanbevelingen aan het betrokken orgaan opnemen.
2. De directeur van de Rekenkamer stelt het betrokken orgaan in de gelegenheid schriftelijk te reageren op de voorlopige onderzoeksresultaten en, indien van toepassing de conceptaanbevelingen. Het betrokken orgaan deelt, indien van toepassing, tenminste mee:
 - a. welke aanbevelingen worden overgenomen; of
 - b. indien aanbevelingen niet worden overgenomen, de motivering waarom van aanbevelingen wordt afgeweken.
3. Na ontvangst van de reactie(s) sluit de Rekenkamer haar onderzoek af en stelt een definitief rapport op waarin de resultaten van haar onderzoek en, indien van toepassing, de aanbevelingen, alsmede de reacties hierop zijn opgenomen.
4. De rapporten van de Rekenkamer zijn openbaar. Op grond van de belangen genoemd in artikel 5.1 van de Wet open overheid kan de Rekenkamer rapporten die aan de raad worden voorgelegd of gedeelten daarvan als geheim aanmerken.

Artikel 10 Behandeling door de raad

1. De voorzitter van de raad vormt voor de Rekenkamer het eerste aanspreekpunt voor praktische aangelegenheden.
2. De griffie verzorgt de agendering van de rekenkamerrapporten voor de raad en zijn commissies. De griffie verzorgt tevens de coördinatie en agendering van de reacties van de betrokken organen.
3. Ten behoeve van de raadsbehandeling wordt door de griffie een raadsvoorstel opgesteld met conceptraadsbesluit. Het conceptbesluit bevat indien van toepassing een opdracht aan het onderzochte orgaan om binnen een door de raad vast te stellen termijn met een plan van aanpak ter uitvoering van de door de raad overgenomen aanbevelingen te komen.
4. De directeur wordt uitgenodigd de behandeling van het rapport in de commissie(s) bij te wonen om daar het rapport toe te lichten en eventuele vragen te beantwoorden.
5. De raad behandelt het onderzoeksrapport binnen drie maanden na publicatie van het rapport.

Paragraaf 4. SLOTBEPALINGEN

Artikel 11 Slotbepalingen

1. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Rekenkamer Lansingerland 2023.
2. De Verordening Rekenkamer 2021 wordt ingetrokken.
3. De Verordening Rekenkamer Lansingerland 2023 treedt in werking met terugwerkende kracht op 1 januari 2023.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Lansingerland van 26 januari 2023,

De griffier,

De voorzitter,

drs. Eveline Hamelink-van Rens

drs. Pieter van de Stadt

Artikelsgewijze toelichting op de Verordening Rekenkamer Lansingerland

Artikel 1 Begripsbepalingen

Dit artikel bevat enkele definities om te voorkomen dat bepaalde begrippen telkens in hun geheel moeten worden uitgeschreven. In deze verordening is gekozen om de begrippen doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid (die in art. 182 van de Gemeentewet zijn genoemd) niet in artikel 1 op te nemen. Hiermee wordt voorkomen dat in de verordening een andere definitie wordt gehanteerd. Voor de goede orde zij vermeld, dat doelmatigheid is de mate waarin de nagestreefde beleidsdoelstellingen tegen zo gering mogelijke kosten worden bereikt. Dat het er bij doeltreffendheid om gaat of het resultaat van het beleid beantwoordt aan wat er met het beleid wordt beoogd en de gestelde beleidsdoelen worden verwezenlijkt. Dat het bij rechtmatigheid gaat om het voldoen aan de wettelijke kaders en regelgeving. Het gaat dan vooral om wet- en regelgeving die direct van belang is voor de rechtmatigheid van de totstandkoming van de gemeentelijke baten en lasten.

Artikel 2-4 Rekenkamer, commissie, benoeming directeur

De raad van Lansingerland hanteert bij het instellen van een rekenkamer de bij wet gestelde randvoorwaarden:

1. De Rekenkamer mag geen speelbal worden van de lokale politiek, derhalve dient de Rekenkamer nevenschikt te zijn aan de gemeenteraad;
2. De Rekenkamer wordt voor een vaste periode, van bijvoorbeeld zes jaren, ingesteld;
3. De Rekenkamer bepaalt zelfstandig de te onderzoeken onderwerpen.

Elke gemeente dient sinds 1 januari 2006 over een Rekenkamer te beschikken. De raad moet op grond van de Gemeentewet een Rekenkamer instellen. De bestaat echter niet ex lege; de raad moet haar uitdrukkelijk instellen (artikel 81a). Daarin voorziet het eerste lid. Verder moet de raad bepalen hoeveel leden de kamer zal hebben (artikel 81b). De raad van de gemeente Lansingerland heeft er voor gekozen om "aansluiting" te zoeken bij de Rekenkamer Rotterdam. Aansluiting bij Rotterdam heeft als voordeel dat onafhankelijkheid en de professionaliteit gewaarborgd zijn. Ook heeft de raad er voor gekomen om een commissie voor de Rekenkamer in te stellen, welke wordt gevormd door de raadscommissie Algemeen Bestuur. Deze commissie onderhoudt de contacten tussen de raad en de Rekenkamer.

Deze commissie onderhoudt de contacten tussen de raad en de Rekenkamer.

Met betrekking tot de Rekenkamer wordt het zogenaamde directeursmodel voorgestaan. De Rekenkamer bestaat derhalve uit één lid. De Gemeentewet geeft in de artikelen 81a tot en met 81n met betrekking tot de Rekenkamer de kaders aan.

In de verordening op de Rekenkamer wordt geregeld dat de vigerende directeur van de Rekenkamer Rotterdam wordt benoemd tot directeur van de Rekenkamer Lansingerland.

Voordeel van deze constructie is dat de Rekenkamer bemenst en ondersteund wordt door een directeur en medewerkers die reeds ervaringen hebben opgedaan.

Bovendien ontstaat in deze constructie geen dienstverband met de gemeente Lansingerland.

Wanneer aan de directeur Rekenkamer Rotterdam ontslag wordt verleend volgt Lansingerland automatisch in het ontslag. Het is de bedoeling dat er een koppeling is tussen de functionaris directeur Rekenkamer Rotterdam en de functionaris directeur en niet in de persoon.

Er is echter geen koppeling in het op non-actief stellen. De gedachte hierbij is dat de raad van Lansingerland hierin een eigenstandige afweging dient te maken. Mocht de situatie zich voor doen dat de gemeenteraad van Lansingerland de directeur op non-actief zet dan leidt dit niet automatisch tot non-activiteit in Rotterdam. Wanneer Lansingerland in deze situatie voorts wil overgaan tot ontslag zal de verordening op de Rekenkamer aangepast dienen te worden.

De raadscommissie Algemeen Bestuur is de contactraadscommissie in de raad. Hier wordt jaarlijks het onderzoeksplan, de budgetaanvraag e.d. besproken.

Artikel 5 Nevenfuncties

In artikel 81f van de Gemeentewet worden de incompatibiliteiten met het lidmaatschap van de Rekenkamer geregeld. Artikel 5 van deze verordening is hierop een aanscherping.

Artikel 6 Budget

De Rekenkamer is zelfstandig verantwoordelijk voor de besteding van het aan haar ter beschikking gestelde budget dat noodzakelijk is voor de uitvoering van haar taak. Deze zelfstandigheid van de Rekenkamer ten opzichte van de raad is een borg voor een behoorlijke uitvoering van haar taak. De Rekenkamer is voor de besteding van het budget uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de gemeenteraad. Eén keer per jaar vóór 1 april doet de directeur een voorstel voor de benodigde middelen. Voorde hoogte van het jaarlijkse budget wordt uitgegaan van €1,50 per inwoner per jaar. De Rekenkamer is gemachtigd om tot een maximum van 40% van het jaarbudget een bedrag te reserveren ten behoeve van een onderzoeksreserve. Hiermee wordt bereikt dat voor eventuele omvangrijke onderzoeken die het jaarbudget overstijgen niet direct extra budget aan de gemeenteraad hoeft te worden gevraagd. Door de Rekenkamer wordt gegarandeerd en in haar jaarverantwoording transparant gemaakt dat alle gelden die door de gemeenteraad van Lansingerland worden beschikbaar gesteld ook in zijn geheel worden besteed aan onderzoeken ten behoeve van Lansingerland.

Artikel 7 Onderzoeksplan

De onafhankelijkheid van de Rekenkamer blijkt onder andere uit het feit, dat zij zelfstandig bepaalt welke onderzoeken zullen worden ingesteld. De Rekenkamer kan op verzoek van de raad een onderzoek instellen maar is daartoe niet verplicht. Dit verzoek wordt in artikel 182, tweede lid van de Gemeentewet genoemd. De directeur Rekenkamer Rotterdam heeft aangegeven, dat het beleid is om de helft van de capaciteit (gebaseerd op het jaarlijkse budget) te bestemmen voor onderzoeken waarom verzocht wordt door de gemeenteraad en/of het college van burgemeester en wethouders. Afhankelijk van de grootte van het onderzoek is de verwachting dat het aantal onderzoeken per jaar gedurende de periode van zes jaar, zijnde de wettelijke termijn waarop een Rekenkamer wordt ingesteld, zal groeien van één onderzoek naar twee onderzoeken per jaar.

Om inzicht te geven in welke onderzoeken er gehouden worden, wordt jaarlijks een onderzoeksplan ter kennisname aan de raad gezonden.

Artikel 8 Bevoegdheden

Naast de bevoegdheden van de Rekenkamer die neergelegd zijn in de artikelen 182 tot en met 185 van de Gemeentewet regelt dit artikel van de verordening de toegang tot de gebouwen.

Artikel 9 Rapportage

Uit oogpunt van zorgvuldigheid is het van groot belang dat de onderzochte partij de kans krijgt om te reageren op het (nog niet gepubliceerde) ontwerponderzoeksrapport. Er vindt dan wederhoor plaats waarbij de feitelijke bevindingen die uit het onderzoek voortvloeien aan de betreffende ambtenaren worden voorgelegd met de vraag of er eventuele onjuistheden uit te halen en te corrigeren. Indien van toepassing wordt de verantwoordelijke wethouder of het college in de gelegenheid gesteld om te reageren op de conceptconclusies en aanbevelingen die de Rekenkamer verbindt aan de (gecorrigeerde) bevindingen. Tot slot brengt de Rekenkamer een definitief rapport naar buiten met bevindingen, conclusies, eventueel aanbevelingen, de reactie van B&W en een nawoord.

Artikel 10 Behandeling door de raad

In dit artikel worde de wijze voor agendering voor de raad vastgelegd. De griffie heeft een coördinerende taak. Bovendien functioneert de griffie als eerste aanspreekpunt voor de rekenkamer.

Artikel 11 Slotbepaling

Deze bepaling regelt het intrekken van de oude verordening en de inwerkingtreding van de nieuwe verordening.